

Strategisk næringsplan

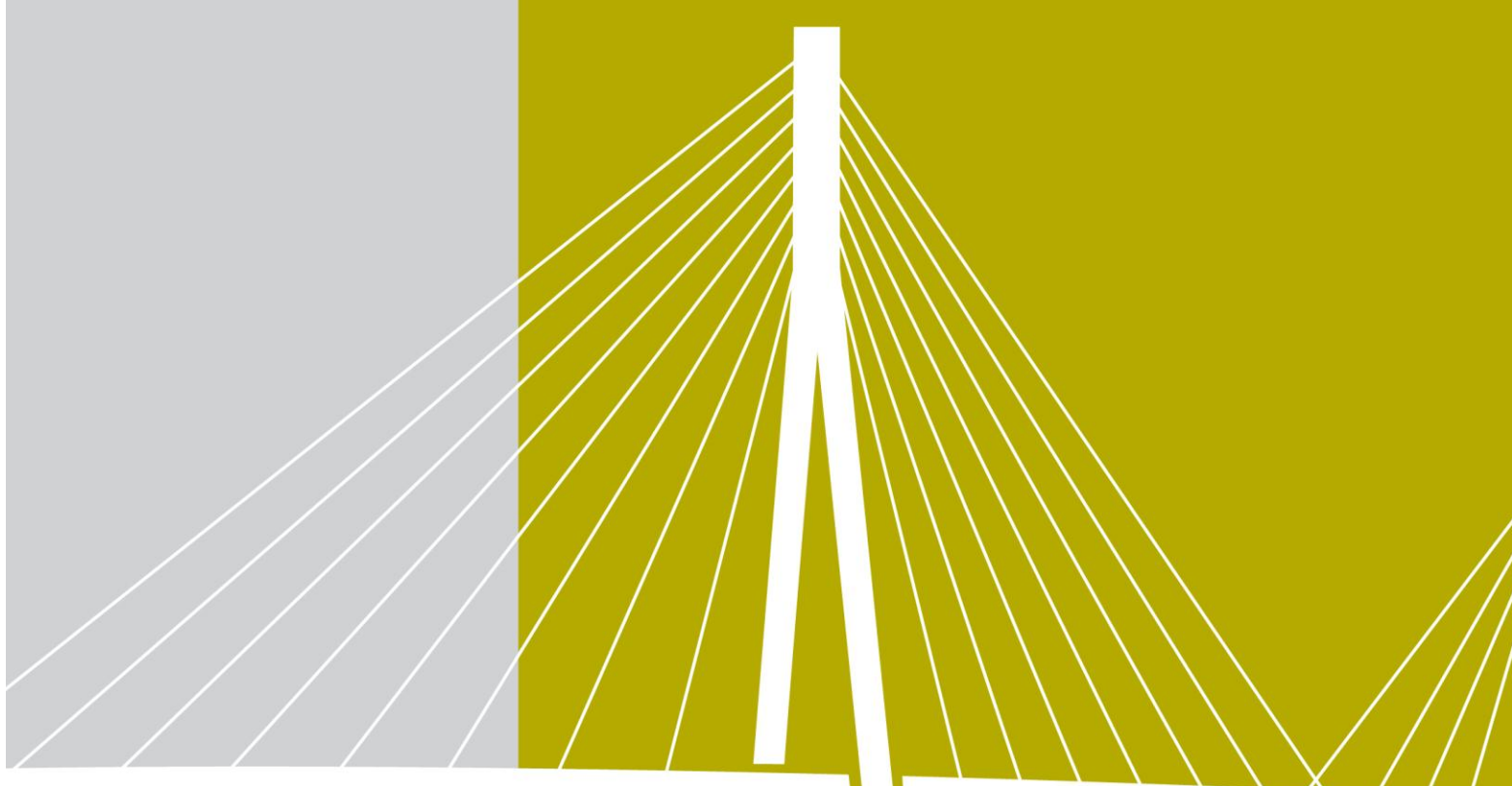
Inderøy Kommune

2013 – 2025

Vedtatt i Inderøy kommunestyret 11.12.2013

Inderøy kommune

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Bakgrunn og planprosess.....	3
1.2. Forankring.....	3
1.2.1. Kommunal forankring.....	3
1.2.2. Regional forankring	4
1.2.3 Nasjonal forankring	4
2. Status og utfordringer	5
2.1 Landbruket i Inderøy	5
2.2 Øvrige Næringsliv.....	5
3. Overordnet strategi og mål.....	7
3.1. Overordnet strategi	7
3.2. Hovedmål for næringsarbeidet	7
3.3. Delmål for næringsarbeidet.....	7
4. Innsatsområder for næringsarbeidet i Inderøy	8
4.1. Samhandling kommune/næringsliv.....	8
4.1.1 Effektiv og høy serviceevne i kommunale tjenester	8
4.1.2 Inderøy som næringsmessig knutepunkt	8
4.2. Inderøy som tyngdepunkt for natur- og kulturbaserte opplevelser	9
4.2.1. Den Gyldne Omvei som kommunens viktigste merkevare og omdømmebygger.....	9
4.2.2. Bygge videre på Inderøy som kulturkommune i et næringsperspektiv	9
4.2.3. Inderøy som en spydspiss innenfor reiselivsutvikling	9
4.3. Styrke Inderøy sin posisjon som landbrukskommune i et regionalt og nasjonalt perspektiv	9
4.3.1. Stimulere til vekstkraft innenfor det tradisjonelle landbruket	10
4.3.2. Inderøy skal ha en ledende posisjon på nye næringer i landbruket	10
4.4. Styrke handels- og servicenæringenes posisjon i Inderøy	10
4.4.1. Bygge på Straumen som kommunens handels- og servicesentrum	10
4.5. Forsterke samhandlingen mellom skole/ungdom og næringslivet.....	11
4.5.1. Skape flere møteplasser mellom næringslivet og skolen.....	11
4.5.2. Satse på entreprenørskap i skolen	11
4.6. Utvikle næringsarealer som er attraktive i et regionalt perspektiv	11
4.6.1. Satse på Lensmyra som regionalt næringsområde	11
4.6.2. Utvikling av andre næringsområder.....	11
5. Handlingsplan 2013 – 2017	11

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og planprosess

Det har vært en gjennomgående forutsetning i arbeidet med samfunnsutviklingsprogrammet Inderøy 2020 at Inderøy skulle revidere sin næringsplan, et arbeid som ble satt på vent på grunn av sammenslåingen av Mosvik og Inderøy kommuner.

Gamle Inderøy kommune vedtok sin siste næringsplan i 2005. Mosvik kommune hadde ikke en egen næringsplan. Med ny kommune på plass er det en prioritert oppgave å se på utviklingen av næringslivet i Inderøy med et strategisk blikk, og Formannskapet vedtok 18.4.2012 oppstart og planprogram for Strategisk næringsplan 2013 – 2025.

Sysselsetting blant innbyggere i 1756 Inderøy:

1756 Inderøy	Sysselsatte
Jordbruk, skogbruk og fiske	266
Bergverksdrift og utvinning	56
Industri	379
Elektrisitet, vann og renovasjon	36
Bygge og anleggsvirksomhet	318
Varehandel, motorvognreparasjoner	373
Transport og lagring	151
Overnatting og serveringsvirksomhet	73
Informasjon og kommunikasjon	36
Finansiering og forsikring	33
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	118
Forretningsmessige tjenesteyting	113
Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	236
Undervisning	341
Helse og sosialforsikring	713
Personlig tjenesteyting	106
ikke oppgitt	17
SUM	3365

Kilde: SSB 4. kvartal 2012.

1.2. Forankring

1.2.1. Kommunal forankring

Arbeidet med Strategisk næringsplan har gått delvis parallelt med utarbeidelsen av samfunnsdelen til kommuneplanen. Dette er i tråd med de tidsplaner for planlegging i kommunestyreperioden som ble vedtatt i gjeldende planstrategi. Hovedmål og delmål for

området verdiskaping og næringsliv i kommuneplanens samfunnsdel (kap. 3.2.) gjenspeiles direkte i strategisk næringsplan. Kommuneplanens overordnede og gjennomgående visjon er «Best – i lag». I visjonen «Best – i lag» formuleres en ambisjon og en arbeidsmåte for kommune og samfunn. Vi skal stille oss høye mål og vi skal nå våre mål gjennom god samhandling, engasjement og endringsvilje – basert på verdiene åpenhet, raushet og respekt. Dette gjelder som føringer for holdninger og handlinger innad i vår organisasjon, mellom kommune og frivillighet, kommune og næringsliv og mellom kommunen og det omkringliggende samfunn. Kommunen skal ved hjelp av kommunalt næringsfond bidra til næringsutvikling i tidligfase av nyetableringer og utvikling av eksisterende næringsvirksomhet inklusiv landbruk. Kommunen har også en rolle i forhold til rådgiving i tidligfase, samt et forvaltningsansvar for landbruk

1.2.2. Regional forankring

Regional planstrategi, Regionalt utviklingsprogram og Strategi for landbruksbasert næringsutvikling i Nord-Trøndelag utgjør det regionale planfundamentet i Strategisk næringsplan for Inderøy. I tillegg har Inderøy kommune selv gjort aktive valg i forhold samarbeid på næringsområdet, både gjennom samarbeidet med Steinkjer og Verran om Inntrøndelag regionalt næringsfond og en fortsatt aktiv satsing på et felles destinasjonsselskap for reisemålsutviklingen på Innherred.

- Regionalt næringsprogram for Nord Trøndelag 2013 – 2016
- Det er tatt initiativ til å utarbeide en strategisk næringsplan for Inntrøndelagsregionen som et regionalt virkemiddel innen næringsarbeidet.

1.2.3 Nasjonal forankring

Det er fra nasjonale myndigheter lagt et bredt sett av både føringer og insentiver på næringsområdet. Det er likevel to stortingsmeldinger som har spesiell betydning for det kommunale næringsarbeidet:

- St.meld. nr. 22 (2011-2012). Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF
- Meld. St. 9 (2011 – 2012) Landbruks- og matpolitikken

Innovasjon Norge har spisset sitt innovasjonsfokus ytterligere, og de er også tydelige på at det er bedrifter med et nasjonalt og internasjonalt markedsfokus som de skal løfte fram. St. meld. nr 22 sier videre at SIVA i fremtiden kan bidra til utvikling av flere store eiendomsprosjekter av lokal, regional og nasjonal betydning.

2. Status og utfordringer

2.1 Landbruket i Inderøy

Inderøy har tradisjonelt vært sterke på landbruk og næringsmiddelproduksjon. De generelle strukturendringene i landbruket har også gjort seg gjeldende i vår kommune, men Inderøy har for flere produksjoner styrket sin relative posisjon i forhold til kommuner som det er naturlig å sammenlikne seg med. De større næringsmiddelbedriftene har også klart seg bra innenfor en bransje med tøft prispress og små marginer. ”Mulighetens landbruk” har vært gjennomført som et av de sentrale prosjektene innenfor samfunnsutviklingsprogrammet Inderøy 2020.

Et av de mest markante trekkene ved Inderøy siden starten av 2000-tallet er den posisjonen kommunen har opparbeidet seg som en mat- og opplevelseskommune. Den Gyldne Omvei har blitt et begrep med nasjonal gjenklang, og besøkstallene for bedriftene som er medlemmer øker fra år til år. Den Gyldne Omvei har på den måten blitt en omdømmeskaper med en betydning for kommunen som går langt ut over den omsetningen og sysselsettingseffekten som medlemsbedriftene også skaper.

Hovedutfordringer

- Opprettholde melk og kjøttproduksjonen
- Rekruttering til gårdbrukeryrket.
- Kompetanse utvikling
- Fokus på avvirkning, ungsogpleie og bioenergitiltak
- Utvikle kulturlandskapet
- Økte miljøkrav

2.2 Øvrige Næringsliv

Inderøy preges av et stabilt og økonomisk bærekraftig næringsliv. Kommunen er ikke avhengig av utviklingen i noen få hjørnesteinsbedrifter, og Inderøy kommune er selv den klart største arbeidsgiveren i kommunen med rundt 600 ansatte. Med en utpendling på om lag halvparten av de yrkesaktive, er det også slik at endringer utenfor kommunen vil ha like stor betydning for sysselsettingen som utviklingen for næringslivet internt i kommunen.

Et annet karaktertrekk ved Inderøy er de mange bedriftene innenfor bygg og anlegg som har eierskap og tilhold i kommunen. Dette er bedrifter med høy grad av profesjonalitet og god lønnsomhet. Med et fortsatt høyt investeringsnivå både offentlig og privat, ser det ut til å være gode utsikter for fortsatt positiv utvikling i bygge- og anleggsbransjen.

Inderøy kommune ligger lavt på statistikken når det gjelder detaljhandel pr innbygger, og pilen har pekt svakt nedover de siste årene. Dette har å gjøre med det relativt begrensede antallet handelsbedrifter innenfor kommunens grenser, men kanskje enda mer med den massive satsingen på handel i nabokommuner som Steinkjer.

Når det gjelder tilgang på næringsarealer, er det i liten grad tilrettelagte arealer for tyngre aktivitet innenfor kommunens grenser. Det arbeides med å klarlegge om det kan være økonomisk bærekraftig å opparbeide og utvikle et større område i tilknytning til de eksisterende næringsarealene på Lensmyra, Røra. Kommunen har nå kjøpt 116 da av Lensmyra.

I kommunesenteret er det lagt ut arealer for handelsvirksomhet på Nessjordet, samt at reguleringsplanen åpner for å bygge nytt verksted og ny dagligvarebutikk på tomten til Fossum Auto Eiendom.

For å motvirke at det gamle sentrum blir liggende med lite handels- og serviceaktivitet er det viktig å videreføre arbeidet med allerede igangsatt sentrumsutviklingsprosjekt for Straumen.

Hovedutfordringer:

- Attraktive arealer regulert til næringsformål
- Opprettholde og utvikle eksisterende næringsliv
- Utvikle opplevelse- og reiselivet i kommunen
- Sentrumsutvikling i Straumen og i grendesentrene
- Skape arbeidsplasser
- Opprettholde differensiert arbeidsgiveravgift i kommunen

3. Overordnet strategi og mål

Formannskapet har vedtatt planprogram for strategisk næringsplan og sagt at planen skal være konkret og kortfattet og inneholde tydelige mål og strategier. Denne sentrale føringen er fulgt i planprosessen. Dette innebærer at det er gjort en tydelig prioritering når det gjelder de mål og tiltak som er med i planen, der hovedkriteriet er at alle tiltak skal være mulige å gjennomføre innenfor rammen av det kommunale næringsarbeidet, i samarbeid med næringslivet og regionalt virkemiddelapparat.

3.1. Overordnet strategi

Strategisk næringsplan strekker seg etter visjonen for Inderøy kommune. Dette passer også godt med den grunnleggende tanken om at effektiv næringsutvikling bare kan skje i et tett samarbeid mellom næringslivet og kommunen. Den overordnede strategien for arbeidet med næringsplanen er med basis i dette formulert slik:

Samhandling mellom næringslivet og Inderøy kommune i tråd med vår visjon «Best - i lag»

3.2. Hovedmål for næringsarbeidet

- Inderøy kommune skal være den prioriterte kommune for etablert næringsliv og nyetablerere.
- Inderøy kommune skal være en aktiv støttespiller for tilrettelegging av næringsareal i hele kommunen
- Gjennom veiledning og bruk av næringsfond skal verdiskaping økes blant annet med vekt på lokale ressurser. Målet er en vekst i sysselsettingen i Inderøy på 10%
- Inderøy kommune vil aktivt delta sammen med de øvrige kommunene i regionen i arbeidet med å styrke regionens konkurransekraft om sysselsetting og næringsetableringer
- Å nå sentrale og regionale mål for utvikling av landbruket.

3.3. Delmål for næringsarbeidet

- God samhandling mellom Inderøy kommune og næringslivet bygd på næringslivets behov
- Kommunen skal ha en viktig rolle innen rådgivning for å styrke og utvikle næringslivet samt arbeide for knoppskytning

- Videreutvikle Inderøy som et reisemål for mat- og kulturbaserte opplevelser i Nasjonal sammenheng.
- Styrke Inderøy sin posisjon som landbrukskommune i et regionalt og nasjonalt perspektiv
- Kommunen skal initiere aktiv utviklingsdialog med eksisterende næringsliv og jobbe aktivt med motivering til etablering av nye bedrifter
- Styrke handels- og servicenæringenes posisjon i Inderøy
- Forsterke samhandlingen mellom skole/ungdom og næringslivet
- Utvikle næringsarealer som er attraktive i et regionalt perspektiv
- Utvikle vei og annen infrastruktur (bredbånd)
- Styrke Inderøy som base for entreprenører i Midt-Norge.
- Arbeide for å kunne tilby kontorlokaler til vederlagsfritt utlån etter bestemte kriterier.

4. Innsatsområder for næringsarbeidet i Inderøy

4.1. Samhandling kommune/næringsliv

4.1.1 Effektiv og høy serviceevne i kommunale tjenester

- Inderøy kommune har fra 1.1.2013 organisert næringsarbeidet i en ny næringsenhet.
- Direkte utadrettet arbeid overfor næringslivet skal tilsvare minimum 1000 timer pr år. Dette skal skje som en kombinasjon av økt utadrettet innsats fra kommunens næringsenhet, og ved kjøp av førstelinjetjenester for minimum kr 200.000 pr år fra aktuelle utviklingsmiljø.
- Kommunen skal aktivt og på eget initiativ trekke næringslivet tidlig inn i både planprosesser og utviklingsprosjekter som angår næringslivet.
- Henvendelser til kommunen i saker som berører næringslivet (både for næring, plan og byggesak) skal besvares innen maks to uker.
- Kommunen skal hjelpe gründere og andre næringsaktører videre til det regionale virkemiddelapparatet dersom dette gir best effekt.
- Kommunen skal tilby miljøfyrtårn sertifisering

4.1.2 Inderøy som næringsmessig knutepunkt

- Inderøy kommune skal være en aktiv deltaker i Inntrøndelagssamarbeidet
- Samarbeidsrelasjonene både sørover på Innherred og på Fosen skal videreutvikles.

- Knytte seg til Trainee- ordningen og videreutvikle Ungt entreprenørskap

4.2. Inderøy som tyngdepunkt for natur- og kulturbaserte opplevelser

4.2.1. Den Gyldne Omvei som kommunens viktigste merkevare og omdømmebygger

Inderøy kommune skal ha to faste møter i året med Den Gyldne Omvei. Markedsstrategier og potensielle utviklingsprosjekter skal være hovedfokuset i disse møtene.

4.2.2. Bygge videre på Inderøy som kulturkommune i et næringsperspektiv

Kultur og næring er et eget innsatsområde i Kulturplan for Inderøy kommune 2013 – 2025, der det er satt som egen målformulering at ”kunst og kultur skal bidra positivt til næringsutviklingen i Inderøy”.

- Det skal gis rådgivning innenfor kulturbasert næringsliv til kulturgründere.
- Det skal satses videre på festivaler og folkelivsarrangement som har sitt hovedfundament i lokalt kulturliv.

4.2.3. Inderøy som en spyspiss innenfor reiselivsutvikling

Opplevelse og reiseliv er et eget satsingsområde under samfunnsutviklingsprogrammet ”Inderøy 2020”. Proneo og Innherred Reiseliv har gjennomført et forprosjekt for kommunen for å avklare grunnlaget for et hovedprosjekt.

- Det skal gjennomføres et hovedprosjekt med tema opplevelse og reiseliv innenfor samfunnsutviklingsprogrammet Inderøy 2020.
- Reiseliv skal løftes inn som en vekstnæring for Inderøy
- Inderøy skal utvikles som bærekraftig destinasjon og vertskapskommune og bli en ledende destinasjon på kulturbaserte opplevelser
- Inderøy kommune skal tilrettelegge for utvikling av kulturbasert næringsliv med bakgrunn i kommunens satsning på kultur og næringsliv.

4.3. Styrke Inderøy sin posisjon som landbrukskommune i et regionalt og nasjonalt perspektiv

4.3.1. Stimulere til vekstkraft innenfor det tradisjonelle landbruket

- Det arrangeres minimum to møter pr år i Inderøy landbruksråd som er det formelle møtepunktet mellom landbrukets organisasjoner og kommunen.
- Kommunen skal ha fokus på utviklingsprosesser og langsiktige planer for det enkelte gårdsbruk i sin rådgivning overfor landbruket. Kommunalt næringsfond skal brukes aktivt ved kjøp av tjenester til denne typen prosesser.
- Innovasjon Norge skal trekkes direkte inn ved utviklingen av investeringsprosjekter innenfor det tradisjonelle landbruket.
- Sikre god rådgivning ved bruk av eksisterende rådgivingsinstitusjoner.
- Stimulere til økt avvirking.
- Øke landbruksproduksjonen i tråd med de regionale målene, minimum 1,5 %.

4.3.2. Inderøy skal ha en ledende posisjon på nye næringer i landbruket

- Utvikling av nye reiselivs- og opplevelsesprodukt fra landbruket skal være en viktig del av et hovedprosjekt med tema opplevelse og reiseliv innenfor samfunnsutviklingsprogrammet Inderøy 2020.
- Det skal arbeides for å utvikle og komplettere tilbudet av gårdbaserte matprodukter fra Inderøy. Dette inkluderer også utviklingen av lokal drikke.
- Inderøy kommune skal stimulere til utviklingen av nye velferdsprodukter fra landbruket.

4.4. Styrke handels- og servicenæringenes posisjon i Inderøy

4.4.1. Bygge på Straumen som kommunens handels- og servicesentrum

- Det skal gjennom plan- og byggesaksvedtak stimuleres til etablering av nye handels- og servicetilbud i Inderøy, spesielt i kommunesenteret Straumen.
- Det skal utvikles smidige veiløsninger og gode parkeringsmuligheter i sentrum.
- Utviklingen av gamle Straumen skal skje i et aktivt partnerskap mellom Inderøy kommune, næringslivet, frivilligheten gjennom velforeningene og fylkeskommunen.

4.5. Forsterke samhandlingen mellom skole/ungdom og næringslivet

4.5.1. Skape flere møteplasser mellom næringslivet og skolen

- Den årlige bedriftsmessa skal videreføres og styrkes som både læringsarena og som virkemiddel for å styrke rekrutteringen til fagopplæring som er nødvendig for lokalt næringsliv.
- Styrket næringslivskunnskap innenfor skolen skal være et fast tema i dialogen mellom Inderøy kommune og næringslivets organisasjoner
- Inderøy kommune knytter seg til traineeordning – gjennom medlemskap i Intro Innherred Trainee.

4.5.2. Satse på entreprenørskap i skolen

- Entreprenørskap i skolen skal styrkes som pedagogisk virkemiddel, blant annet gjennom medlemskap i Ungt entreprenørskap.
- Nær-Ung-prosjektet skal evalueres når prosjektperioden er avsluttet. Med bakgrunn i evalueringen må en fortsettelse av prosjektet vurderes.

4.6. Utvikle næringsarealer som er attraktive i et regionalt perspektiv

4.6.1. Satse på Lensmyra som regionalt næringsområde

- Det skal realiseres et hovedprosjekt innenfor Inntrøndelagssamarbeidet med målsetting om å utvikle Lensmyra som et regionalt næringsområde.
- Det skal etableres en intensjonsavtale mellom Inderøy kommune og de private interessenter som følges opp av et forprosjekt.

4.6.2. Utvikling av andre næringsområder.

- Inderøy kommune skal være en aktiv støttespiller og tilrettelegger for næringsareal i hele kommunen.

5. Handlingsplan 2013 – 2017

Innsatsområder	Tiltak	Status og økonomi	Samarbeid	Prioritering	Ansvar	Resultat
Næringsliv	Fortsatt satsing på infrastruktur tiltak i form av bredbånd utbygging, veier, gang og sykkelvei m.m.	Arbeid startet, Delvis finansiert .	Statens vegvesen, kommune, FK, NTE m.fl.	Høst 2012	KomTek, Plan og Næring.	
	Bedre samarbeid mellom kommune og	Pågår	Kommune, LLI og INF	Kontinuerlig	Næring	

	næringsliv. Lokal Landbruks Informasjon (LLI) og Inderøy Næringsforening(INF)					
	Videreutvikle Straumen som kommunens handels og service sentrum.	Pågår	Inderøy 2020,	2012-2015	Næring, Plan og KomTek.	
	Gi rådgiving innen kulturbasert næringsliv til kulturgrunderne	Pågår	Steinkjer næringssselskap, Proneo m.fl.	Kontinuerlig	Næring og kultur	
Landbruk og småskala matproduksjon	Kommunen skal stimulere til økt rekruttering og kompetanseutvikling	Pågår	LLI, bondelag, småbrukerlag og skogeierlag m.fl.	Kontinuerlig	Næring	
	Inderøy kommune skal heve produksjonsnivået med 1,5% i tråd med regionale mål.	Pågår	LLI, Bondelag, Småbrukerlag m.fl.	Kontinuerlig	Næring	
	Inderøy kommune skal styrke jordvernet i tråd med nasjonale retningslinjer og mål.	Pågår	Planavdelinga, FM, FK, LLI	Kontinuerlig	Næring og Plan	
	Økt avvikning i skogbruket og fokus på ungsogpleie.	Pågår	Skogeierlaget.	Kontinuerlig	Næring	
	Legge til rette for økt satsing på bioenergi.	Pågår	Skogeiere, kommune, næringsliv	Kontinuerlig	Næring, Plan og KomTek	
	Øke interessen for ordningen «Spesielle miljøtiltak i jordbruket» - SMIL ☺	Pågår	Kommune, LLI	Kontinuerlig	Næring	
	Inderøy kommune skal ha to faste møter i året med Den Gyldne Omvei (DGO).		Kommune, DGO	Starter 2013	Næring	

Næringsarealer og lokaler	Legge til rette for attraktive næringsarealer i alle grender.	Pågår	Kommune og næringsliv	Kontinuerlig	Næring, Plan og KomTek	
	Legge til rette for utbygging av Lensmyra som regionalt næringsområde.	Ikke finansiert	Kommune, Inntrøndelagsregion, næringslivet	Høst 2013	Næring og Plan	
	Legge til rette for at nyetablerere og næringsdrivende i en utviklingsfase kan gis mulighet til leie av rimelige lokaler.	Ikke finansiert	Kommune	Høst 2013	Må avklares	
Reiseliv	Inderøy skal utvikles som bærekraftig destinasjon og vertskapskommune.		DGO , INF, LLI, Kommune m.fl.	Høsten 2013	Næring og Kultur	
	Utvikling av enhetlig informasjon for reiselivet. (merking av turstier/tavler/brosjyrer/ kart m.m)	Ikke finansiert	Kommunen , Visit Innherred, DGO, næringslivet m.fl.	2014	Må avklares	
	Opprettholde og utvikle kulturlandskapet i tråd med målet om å utvikle Inderøy som en landbruks, reiselivs og kulturkommune.	Pågår	Kommune, LLI, DGO, INF, Visit Innherred m.fl.	Kontinuerlig	Næring og Plan	
	Stedsutvikling i grendesentrene.	Pågår	Kommune, næringsliv og frivillighet.	Kontinuerlig	Næring og Plan	
Nyetablering og ungdom	Kommunen skal hvert år gjennomføre bedriftsmesse for ungdomskolen	Pågår	INF, LLI, Inderøy u. skole, IVGS m.fl.	Årlig	Næring og Oppvekst	

	Satse videre på ungt entreprenørskap og NærUng.	Pågår	FK, FM, Steinkjer næringsssels kap, kommune m.fl.	2012	Næring og Oppvekst	
	Kommunen skal stimulere til at alle nyetablerere gjennomfører etablereropplæring.	Pågår	Kommune	Høst 2013	Næring	
	Inderøy kommune knytter seg til traineeordningen - gjennom medlemskap i Intro Innherred Trainee.	Finansier t over budsjett	kommune	2013	Næring	
Næringsfond	Aktivt bruk av næringsfond til utviklingstiltak, kompetanseheving og mindre investeringer.	Pågår	Kommune	Kontinuerlig	Næring	
	Næringsfond kan brukes til veivalgs- vurderinger i landbruket.	Pågår	Kommune	Kontinuerlig	Næring	
	Det skal årlig utarbeides budsjett for bruk av næringsfond.		Kommune	Høst 2013	Næring	